

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2022-23 (2. samling)
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 561
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 10-10-2023
Enhed: Forebyggelse og
Strålebeskyttelse
Sagsbeh.: Nikoline Schriver
Koordineret med:
Sagsnr.: 2023 - 362
Dok. nr.: 8613

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 561 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 6. juli 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).

Spørgsmål nr. 561:

”Ministeren bedes oplyse de foreløbige lokale resultater fra monitorering af 7.–9. klasseelever og elever på ungdomsuddannelser i Aalborg, Silkeborg, Odder, Sorø og Gentofte kommuner, der deltager i Sundhedsstyrelsens pilotprojekt Fælles om Ungelivet, herunder hvordan trivslen og forbruget af rusmidler har udviklet sig blandt de unge i kommunerne siden pilotprojektets begyndelse i 2020 og frem til dags dato.”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg henholder mig til:

”Projektet befinder sig på nuværende tidspunkt i pilotfasen, dvs. konceptet er først ved at blive udviklet og den nuværende evaluering måler ikke på effekten af de indsatser, der afprøves med unge som målgruppe. Derfor er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at fremlægge foreløbige evalueringsresultater.

Dette skal sammenholdes med, at indsatserne i Fælles om ungelivet fokuserer på om-siggribende strukturelle og kulturændrende indsatser omkring unge. På denne baggrund har der heller ikke været en forventning om at se en forbedret sundhedsadfærd i de fem pilotkommuner i denne fase af projektet.

Det samlede koncept for Fælles om ungelivet ligger først klar til brug i næste fase – nemlig programfasen. Det forventes, at evalueringen i programfasen blandt andet skal se på, hvilken betydning det samlede koncept og dets delindsatser har for målgruppens trivsel og rusmiddelbrug.

Den nuværende evaluering undersøger i stedet blandt andet om forældre og andre voksne omkring de unge oplever at blive engageret af Fælles om ungelivets arbejde, men der er ikke tale om en systematisk undersøgelse af de voksnes engagement.

Sundhedsstyrelsen og sekretariatet i Fælles om ungelivet følger monitoreringen og dataresultaterne løbende, og vil fortsætte hermed, når indsatsen går fra pilotfase til programfase.

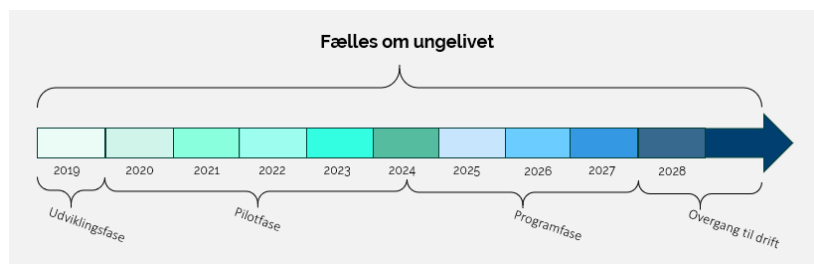
Til baggrund og en kort beskrivelse af Fælles om ungeliv:

Fælles om ungelivet er inspireret af den islandske forebyggelsesmodel, der har betydet, at Island over en længere årrække på 10-20 år har nedsat deres alkoholforbrug blandt unge og ændret deres alkoholkultur. Det har betydet, at islandske unge er gået fra i slutningen af 1990'erne at have et af de højeste forbrug af alkohol i Europa til i dag, hvor islandske unge er blandt dem, der drikker mindst i Europa.

Målt ved binge-drikkning, fuldskab og mængden af alkohol, der bliver drukket, har danske unge det højeste forbrug af alkohol sammenlignet med unge i andre europæiske lande og derfor er ambitionen, at vi ligesom i Island ændrer alkoholkultur blandt unge i Danmark.

På baggrund af erfaringer med de forskellige indsatser i en dansk tilpasset kontekst udvikler sekretariatet indsatsen "Fælles om ungelivet" i Sundhedsstyrelsen sammen med fem pilotkommuner i pilotfasen 2020-2024 et koncept for Fælles om ungelivet.

Konceptet skal udbredes til flere kommuner, når vi medio 2024 overgår fra pilotfase til programfase. Programfasen løber fra medio 2024 til udgangen af 2027 (jf. tidslinje for Fælles om ungelivet i figur 1).

Figur 1: Tidslinje for Fælles om ungelivet

Indsatserne i Fælles om ungelivet er primært at forbedre de strukturelle rammer og vilkår, der omgiver unges fællesskaber, eksempelvis:

- At ændre forældres og andre relevante voksnes holdninger til børn og unges alkoholvaner (fx lærere, ansatte i kommunale fritidstilbud, frivillige trænere/instruktører),
- At de voksne sætter tydelige rammer for unges alkoholadfærd samt
- At flere unge bliver og forbliver aktive i deres fritidsliv og deltager i organiserede fritidsaktiviteter.

Indsatserne placerer ansvaret hos de voksne og med tiden vil forandringerne i de voksnes handlinger og holdninger påvirke unges sundhed og rusmiddelvaner.

For at involvere de voksne omkring unge, indsamles der lokale og aktuelle data om kommunens unge. I løbet af pilotfasen er et udpluk af børn og unge i de fem pilotkommuner således blevet monitoreret via Ungeprofilundersøgelsen. Eleverne udfylder en gang årligt et spørgeskema med spørgsmål om deres hverdag og trivsel, relationer til forældre og venner, deltagelse i foreningslivet og deres sundheds- og rusmiddelvaner mv. Spørgerammen relateret til Fælles om ungelivet er løbende blevet

udviklet og tilpasset gennem pilotfasen, hvorfor data ikke kan sammenlignes hen over årene i pilotfasen. Spørgerammen kan derimod bruges som afsæt for en evaluering, når programfasen begynder.”

Med venlig hilsen

Sophie Løhde